

Frostvæske (glykol), longlife G30

SEKSJON 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

Utgitt dato	11/2/2012 10:41:03 AM
-------------	-----------------------

1.1 Produktidentifikasjon

Produktnavn	Frostvæske (glykol), longlife G30
-------------	-----------------------------------

Artikkelnr.	361783, 361787
-------------	----------------

Bruksområde	Frostvæsker
-------------	-------------

1.2. Relevant identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruk det frarådes mot

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	BILTEMA NORGE AS
-----------	------------------

Postadresse	Vestsideveien 5 Postboks 74
-------------	-----------------------------

Postnr.	N-3401
---------	--------

Poststed	Lier
----------	------

Land	Norge
------	-------

Telefon	077-5200000
---------	-------------

E-post	kundservice@biltema.com
--------	-------------------------

Hjemmeside	www.biltema.no
------------	----------------

1.4 Nødtelefon

Nødtelefon	22 59 13 00
------------	-------------

SEKSJON 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	Xn; R22
--	------------

Klassifisering i henhold til (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	
--	--

2.2 Etikettinformasjon

Faresymbol

Helseskadelig

R-setninger

R22
Farlig ved svelging.

S-setninger

S2
Oppbevares utilgjengelig for barn.

S24/25
Unngå kontakt med huden og øynene.

S46
Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord

Faresetninger

Sikkerhetssetninger

2.3 Andre farer

Farebeskrivelse

SEKSJON 3: Sammensetning / opplysning om innholdsstoffer

Blandninger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Denatoniumbenzoat	CAS-nr. 3734-33-6	R20/22,R52/53,	<0,1%
	EC-nr. 223-095-2	H302, H332, H412, Acute tox. 4,	
1,2-etandiol	CAS-nr. 107-21-1	Xn, R22,	>90%
	EC-nr. 203-473-3	H302, Acute tox. 4,	
	Indeksnr. 603-027-00-1		

Kolonneforklaring

CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig).
Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m³, ppb, ppm, vekt%, vol%

FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.
Komponentkommentarer	R-setninger omtalt i avsnitt 3 er oppført i avsnitt 16 med full ordlyd.

SEKSJON 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Konsulter lege for særskilt råd.
Innånding	Sørg for ro, varme og frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg. Vask straks huden med såpe og vann.
Øyekontakt	Skaff legehjelp hvis irritasjon vedvarer etter vask. Skyll godt med rennende vann.
Svelging	Kontakt lege. Skyll nese og munn med vann. Drikk rikelig med vann.
Anbefalt personlig verneutstyr for førstehjelpspersonell	Ingen informasjon tilgjengelig

4.2 Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Informasjon til helsepersonell	Ingen informasjon tilgjengelig
Generelt	Farlig ved svelging.
Innånding	Irriterer luftveiene.
Hudkontakt	Irriterer huden.
Øyekontakt	Irritasjon av øyne og slimhinner.
Svelging	Farlig ved svelging.
Kroniske effekter	Ingen informasjon tilgjengelig
Aspirasjonsfare	Ingen informasjon tilgjengelig
Allergi	Ingen informasjon tilgjengelig
Kreft	Ingen informasjon tilgjengelig

Reproduksjonsskader	Ingen informasjon tilgjengelig
Symptomer på overeksponering	Ingen informasjon tilgjengelig
Kommentarer	Ingen informasjon tilgjengelig

4.3 Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling som eventuelt er nødvendig

SEKSJON 5: Tiltak ved brannslukning

5.1 Brannslukningsmidler

Passende brannslukningsmidler	Vann i tåkestråle, CO2, skum, pulver.
Uegnet brannslukningsmidler	Gjelder ikke.

5.2 Spesielle farer som stoffet eller blandingen kan medføre

Brann- og eksplosjonsfarer	Ingen informasjon tilgjengelig
Farlige forbrenningsprodukter	Ingen informasjon tilgjengelig

5.3 Anvisninger for brannmannskaper

Brannslukningsmetoder	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.
Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftapparat og verneklær beregnet på brannbekjempelse.
Annen informasjon	Ingen informasjon tilgjengelig

SEKSJON 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Generelle tiltak	Unngå kontakt med stoffet.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Unngå kontakt med stoffet. Ventiler godt. Utvis normal forsiktighet.
Farlige forbrenningsprodukter	Ingen informasjon tilgjengelig

6.1.1 For ikke-innsatspersonell

Verneutstyr	Bruk verneutstyr og hindre at uvedkommende får adgang.
Nødprosedyrer	Utvis normal forsiktighet.

6.1.2 For innsatspersonell

For innsatspersonell	Bruk verneutstyr og hindre at uvedkommende får adgang.
----------------------	--

6.2 Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Søl må ikke slippes ut i kloakk eller vassdrag.
--	---

6.3 Metoder for opprydding og rengjøring

Metoder for opprydding og rengjøring	Mindre spill tørkes opp. Større spill demmes inn med sand, jord eller lignende materiale og samles opp i egnede, tette beholdere for videre destruksjon.
Forvaring	Ingen informasjon tilgjengelig
Opprydding	Ingen informasjon tilgjengelig
Annen informasjon	Ingen informasjon tilgjengelig

6.4 Referanse til andre seksjoner

Andre anvisninger	Se punkt 8
-------------------	------------

SEKSJON 7: Håndtering og lagring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Følg alltid gjeldende rutiner for håndtering av produktet. Utvis forsiktighet ved all håndtering av kjemikalier. Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett.
------------	--

Beskyttende tiltak

Tiltak for å hindre brann	Ingen informasjon tilgjengelig
Tiltak for å hindre aerosol- og støvdannelse	Ingen informasjon tilgjengelig
Tiltak for å beskytte miljøet	Håndteres slik at faren for spill minimeres.
Råd om generell yrkeshygiene	Utvis forsiktighet ved all håndtering av kjemikalier.

7.2 Betingelser for sikker oppbevaring, inklusiv eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Unngå kontakt med stoffet. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer og dyrefor. Lagres i kjølig, tørt og godt ventilert lager og i lukkede originalbeholdere. Pakk ikke om. Oppbevares ikke i direkte sollys.
Spesielle egenskaper og farer	Ingen informasjon tilgjengelig
Annen informasjon	Ingen informasjon tilgjengelig

Forhold som skal unngås	Ingen informasjon tilgjengelig
Tekniske tiltak og lagringsbetingelser	Ingen informasjon tilgjengelig
Egnet emballasje	Ingen informasjon tilgjengelig
Krav til lagerrom og beholdere	Ingen informasjon tilgjengelig
Råd angående samlagring	Følg alltid gjeldende rutiner for håndtering av produktet.
Ytterligere informasjon om lagringsforhold	Ingen informasjon tilgjengelig

7.3 Spesifikk bruk

Spesielle bruksområder	Følg alltid gjeldende rutiner for håndtering av produktet.
------------------------	--

SEKSJON 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier	Åndedrettsvern skal benyttes dersom luftforurensningen overstiger administrativ norm.
------------------------------------	---

Eksponeringskontroll

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
1,2-etandiol	CAS-nr. 107-21-1 EC-nr. 203-473-3 Indeksnr. 603-027-00-1 Reach-nr:	25 KTV ppm	2009

Eksponeringsgrenser

Biologiske grenser

DNEL / PNEC

Forholdsregler for å hindre eksponering

Passende miljømessig eksponeringskontroll

8.2 Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Varselsskilt

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk tettsittende vernebriller.
---------	---------------------------------

Hudvern

Håndvern	Bruk egnede vernehansker.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær etter behov.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Åndedrettsvern skal benyttes dersom luftforurensningen overstiger administrativ norm.
----------------	---

Termisk fare

Annen informasjon	Ingen informasjon tilgjengelig
-------------------	--------------------------------

SEKSJON 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske.
Lukt	Karakteristisk.
Farge	Rød
Løselighetsbeskrivelse	Løselig i vann.
Relativ tetthet	-
Bulktetthet	-
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	-16°C
Kokepunkt / kokepunktintervall	-170-180°C
pH (handelsvare)	8-9
pH (bruksløsning)	-
Flammepunkt	120°C open cup
Eksplosive egenskaper	-
Eksplosjonsgrense	3,2-15,3% (V)
Selvantennelighet	400°C
Antennelighet (fast stoff, gass)	-
Oksiderende egenskaper	-
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	log Pow: -
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Komponentnavn 1,2-etandiol log Pow: 1,31
Fordampningshastighet	-
Damptrykk	-
Damptetthet	>8 Pa (20°C)
Viskositet	-
Dekomponeringstemperatur	-

VOC -

9.2 Annen informasjon

SEKSJON 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Reaktivitet

Ingen informasjon tilgjengelig

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabilitet

Stabil under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner

Kan reagere voldsomt med oksidasjonsmidler.

10.4 Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås

Sterkt oksiderende stoff.

Unngå fuktighet.

10.5 Materialer som skal unngås

Materialer som skal unngås

Sterkt oksiderende stoff.

Unngå fuktighet.

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter

Ingen informasjon tilgjengelig

Annen informasjon

Ingen informasjon tilgjengelig

SEKSJON 11: Toksikologisk informasjon

Toksikologisk informasjon

Emne	Denatoniumbenzoat
LD50 Oralt	Verdi 584 mg/kg Art Rotte
Emne	1,2-etandiol
LD50 Oralt	Verdi 4,7 mg/kg Art Rotte
LD50 Dermalt	Verdi 9530 mg/kg Art Kanin

Toksikologiske data fra komponenter

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt

Farlig ved svelging.

Innånding

Irriterer luftveiene.

Hudkontakt	Irriterer huden.
Øyekontakt	Irritasjon av øyne og slimhinner.
Svelging	Farlig ved svelging.
Kroniske effekter	Ingen informasjon tilgjengelig
Aspirasjonsfare	Ingen informasjon tilgjengelig
Allergi	Ingen informasjon tilgjengelig
Kreft	Ingen informasjon tilgjengelig
Reproduksjonsskader	Ingen informasjon tilgjengelig
Symptomer på overeksponering	Ingen informasjon tilgjengelig
Kommentarer	Ingen informasjon tilgjengelig

SEKSJON 12: Miljøopplysninger

12.1 Toksisitet

Emne	Denatoniumbenzoat
Emne	1,2-etandiol
Akutt akvatisk, fisk	Verdi 18500 mg/l Testmetoden LC50 Art Oncorhynchus mykiss Varighet 96h
Akutt akvatisk, alge	Verdi 2000 mg/l Testmetoden IC50 Varighet 72h
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi 51000 mg/l Testmetoden EC50 Art Daphnia magna Varighet 48h

Toksikologiske data fra komponenter

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksisitet	Det forventes ingen økologiske effekter ved normal bruk.
---------------	--

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Biologisk nedbrytbarhet	Verdi
Kjemisk oksygenforbruk (COD)	Verdi
Biologisk oksygenforbruk (BOD)	Verdi

Persistens og nedbrytbarhet	Ingen informasjon tilgjengelig
-----------------------------	--------------------------------

12.3 Bioakkumulasjonspotensial

Bioakkumulasjonspotensial	Bioakkumulerer ikke.
---------------------------	----------------------

Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Verdi
-------------------------------	-------

Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Komponentnavn 1,2-etandiol Verdi 10
-------------------------------	--

12.4 Mobilitet i jord

Mobilitet	Ingen informasjon tilgjengelig
-----------	--------------------------------

12.5 Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Ingen informasjon tilgjengelig
------------------------	--------------------------------

12.6 Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ingen informasjon tilgjengelig
---	--------------------------------

SEKSJON 13: Fjerning av avfall

Avfallskode EAL	
-----------------	--

Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
---	----

Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Nei
---	-----

13.1 Metoder for avfallsbehandling

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Må ikke deponeres i naturen. Følg alltid gjeldende rutiner for håndtering av produktet. Ta hånd om dette kjemikaliet og dets emballasje og lever det til godkjent avfallsbehandlingsanlegg. Må ikke blandes med husholdningsavfall.
--	--

Annen informasjon	Må ikke deponeres i naturen. Må ikke blandes med husholdningsavfall.
-------------------	---

SEKSJON 14: Transportinformasjon

Generelt: Produktet er ikke underlagt internasjonale forskrifter om transport av farlig gods (IMDG, IATA, ADR/RID).

SEKSJON 15: Opplysninger om lover og forskrifter

EC-nr.	
--------	--

15.1 Forskrift / regelverk om stoff eller blanding i forhold til sikkerhet, helse og miljø

EU-direktiv	Forskrift 2008 nr. 516. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).
Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer.</p> <p>Forskrift 2008 nr. 516. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).</p> <p>Forskrift 2002-07-16 nr 1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier</p> <p>LOV 2003-05-09 nr 31: Lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven).</p> <p>ADR/RID 2011 - Forskrift om landtransport av farlig gods med veiledning</p> <p>ADR/RID 2011 - Forskrift om landtransport av farlig gods med veiledning</p> <p>IMDG - International Maritime Dangerous Goods Code (IMDG-code).</p> <p>Veiledning om administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2009</p>

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

SEKSJON 16: Andre opplysninger

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	<p>R20/22 Farlig ved innånding og svelging.</p> <p>R22 Farlig ved svelging.</p> <p>R52/53 Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.</p>
Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	<p>H302 Farlig ved svelging.</p> <p>H332 Farlig ved innånding.</p> <p>H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.</p>
Utfyllende opplysninger	Ingen informasjon tilgjengelig

